

DOOR XENIA KUIPER

Werken in de zorg? Ben jij gek, daar heb ik niet voor gestudeerd!

Kiezen voor de zorg, dat doen velen vanuit het diepst van hun hart. En wat mooi om te zien dat de zorg door de jaren heen ook steeds aantrekkelijker wordt voor een diversiteit aan disciplines. De instroom van nieuwe generaties in combinatie met de doorzettende trend van innovaties en maatschappelijke veranderingen, maakt dat niet meer alleen studenten van zorginhoudelijke opleidingen kiezen voor een stage- of werkplek in de zorg. Ook studenten met een technische of bedrijfskundige achtergrond zijn tegenwoordig volop te vinden in de Nederlandse zorg. En tijdens je studie een bijbaan hebben in de zorg blijkt een prima match. Juist in de zorg is er in de avonden en weekenden genoeg werk te verzetten. De perfecte bijbaan met betekenis, waarin je tegelijkertijd ontzettend veel kan leren aan vakkennis én zelfkennis.

Het Philadelphia-robotteam is een prachtig voorbeeld van 'studenten die blijven hangen in de zorg'. Het team is verantwoordelijk voor het begeleiden van het hele proces rondom ontwikkeling en onderzoek. Ze nemen daarbij zoveel mogelijk het werk uit handen van het zorgpersoneel op de locatie.

Dit betekent overigens niet dat er geen betrokkenheid meer is van het zorgpersoneel. Sterker nog, zonder het zorgpersoneel kan het robotteam haar werk helemaal niet doen. Want hoe goed je de projectbegeleiding ook invult, het blijft grotendeels ondersteuning op afstand. Het zorgpersoneel vormt dus let-

terlijk en figuurlijk de ogen en oren van het robotteam op de locatie bij de cliënt.

Geen tijd voor innovatie

Philadelphia heeft dit robotteam in het leven geroepen vanwege een vaak terugkerend knelpunt bij de ontwikkeling en invoering

van innovaties in de zorg. Veel initiatieven lopen vast in de dagelijkse praktijk, ondanks een voortvarende start. Ze stuiten op een tekort aan financiële middelen, onvoldoende tastbare onderzoeksuitkomsten of omdat zorgpersoneel in de dagelijkse zorg te weinig tijd beschikbaar heeft om bezig te zijn met wat innovatie aan inzet benodigd.

In het geval van het verkennen van sociale robots is het maken van veel vlieguren cruciaal. Er moet namelijk ontzettend veel verkend en ontdekt worden. De robot moet geprogrammeerd worden, gemonitord worden en uiteraard ondersteund worden wanneer er een technisch mankement is. Bovenal moeten er vooral heel veel praktijkervaringen worden verzameld.

Met name dat laatste kost veel tijd en energie. Want ook voor continu onderzoek hebben zorgmedewerkers doorgaans vrijwel weinig tijd. En vergeet niet dat dit slechts het 'technologisch deel' van het innovatieproces is. Het overgrote deel betreft sociale innovatie. Dat veranderproces loopt synchroon aan dit alles en vraagt vaak zelfs bijna de grootste investering.

Som der delen

Binnen het robotteam van Philadelphia is een diversiteit aan expertises te vinden. Collega's vanuit de zorg en techniek, maar ook bedrijfskunde of (innovatie)management. Samen zijn ze zo sterk als de som der delen. Het team werkt nauw samen met een externe innovatiepartner. Want daar ligt wel een grens: Philadelphia richt zich bij voorkeur op haar kernkwaliteiten. Dat zijn het dagelijkse zorgen dienstverleningsproces, kennis rondom de cliënt en diens behoefte of het begeleiden van onderzoek binnen de eigen doelgroep. De technische ontwikkeling gebeurt buiten de organisatie, in dit geval onder aanvoering van innovatiepartner The Innovation Playground. Het robotteam vormt daarbij de con-

tinu doorvertaling van cliënten, verwanten en medewerkers naar technenuten.

365 dagen per jaar

In het sociale robotica-project wordt praktijkonderzoek gedaan middels zogeheten 'logeerperiodes'. Een logeerperiode is een testsituatie waarbij een sociale robot wordt ingezet als toevoeging in het dagelijks leven van een cliënt. Hiermee wordt onderzocht wat het effect is van een robot op het leven van de cliënt en wat het effect is op de zorg die de cliënt krijgt.

Een sociale robot 'logeert' voor bepaalde tijd bij een cliënt. Hierbij wordt de robot in het huis van de cliënt geplaatst. De cliënt vervolgt zijn dagelijks leven, alleen nu met de sociale robot erbij. De cliënt ervaart hoe het is om een robot in huis te hebben die gesprekken met hem/haar voert. Vanuit de ervaringen die de logeerperiodes opleveren, wordt de techniek verder ontwikkeld.

Minstens net zo belangrijk is dat zo ook de rol van de sociale robot in de (dagelijkse) zorg en de integratie daarvan, steeds verder wordt ontwikkeld en zo inzichten worden verzameld voor latere implementatie. Cruciaal voor dit proces is het vastleggen van de informatie die wordt opgehaald tijdens de logeerperiodes. Het sociale robotica-team observeert 365 dagen per jaar 14 uur per dag welk effect dit heeft op (het leven van) de cliënt en de dagelijkse zorg die de cliënt krijgt.

Diversiteit aan werkzaamheden

Bij het onderzoeken met sociale robots komen vele aspecten kijken. Het soort werkzaamheden is daardoor zeer divers binnen het robotteam, waarbij elk onderdeel essentieel is voor het totale proces. Zo werk het team hard aan de ontwikkeling van interactiecontent, robotprogrammering en co-creatie sessies met ontwikkelaars.

Daarnaast worden er intakegesprekken gehouden met cliënten en borgt het team een continu monitoringsproces, bestaande uit dagelijkse observaties, interviews en contactmomenten met cliënten, verwanten en zorgprofessionals. Dit alles wordt verwerkt in evaluatie casussen (use cases) en bijeengebracht in datasets waarop data-analyse wordt gedaan die op hun beurt weer input vormen voor bijstellingen in onderzoek en ontwikkeling. Een belangrijke basis voor het onderzoek vormen de logeerdiensten. Elk teamlid draait deze diensten naast de lopende andere projectwerkzaamheden die ieder onder z'n verantwoordelijkheid heeft. Dit maakt het werk intensief, maar met 'de voeten in de klei'. Iets dat dé drijfveer vormt van veel teamleden. Niet innoveren vanachter een bureau of in een veilig innovatie lab, maar in de directe zorg. In contact met kwetsbare mensen en met daarbij een grote verantwoordelijkheid om zorgvuldig en verantwoord te werk te gaan.

Maak kennis

Maak hierna zelf kennis met Daan, Wianne, Tim, Samantha, Jesse, Jet, Dennis, Loek, Ruud en Jorg (zie kadertje). Zij vormen het dagelijkse hart van het robotteam. Zij weten goed waarom ze hebben gekozen voor een werkplek in de zorg en waarom zij vanuit hun eigen perspectief willen bijdragen aan de toekomst van zorg.

Dit team staat echter niet alleen. Zo werken er ook andere collega's in dit team, maar dan wat meer aan de rand van het project. Net zo belangrijk, omdat op die manier diverse perspectieven worden geborgd, namelijk die van binnenuit en die van buitenaf. Zo zijn zij bijvoorbeeld niet dagelijks betrokken bij de logeerperiodes maar wel één van de eersten die op basis van alle onderzoekervaringen van een logeerperiode, aan de slag gaan met de vertaling naar use cases. ■

Het robotteam

Wilt u kennis maken met de leden van het robotteam, hun achtergrond, hun rol en hun dromen? Gebruik dan deze QR-code:

CV

Xenia Kuiper is innovatiespecialist en programmamanager Sociale Robotica bij Philadelphia Zorg en is actief met haar eigen organisatie- & adviesbureau Xinnovate. Ook is zij lid van de redactieraad van ICT&health.